

181

176 - C

2007

**NGUYỄN MẠNH CƯỜNG
NGUYỄN THỊ HỒNG HÀ**

Tự bạch

Ngày từ cuối thập niên 80 của thế kỷ XX, các tác giả đã có ý tưởng về Văn Miếu trong tập sách *Du lịch Việt Nam*. Trên thực tế từ năm 1990 - nhân năm du lịch Việt Nam chúng tôi đã cho ấn hành cuốn sách này và đã bán cho

NHO GIÁO - ĐẠO HỌC TRÊN ĐẤT KINH KỲ (THĂNG LONG - ĐÔNG ĐÔ - HÀ NỘI)

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN
W-D2/9487

**NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN
& VIỆN VĂN HÓA
HÀ NỘI, 2007**

MỤC LỤC

Tự Bạch	5
CHƯƠNG I: NHO GIÁO CÓ PHẢI LÀ MỘT TÔN GIÁO?	
VÀ NHỮNG TÁC ĐỘNG CỦA NÓ VÀO “ĐẠO HỌC” Ở VIỆT NAM	11
1.1. Nho giáo có phải là một tôn giáo?	11
1.2. Ảnh hưởng của nho giáo vào “Đạo học” Việt Nam	47
CHƯƠNG II: VỤ NGHĨ ÁN TRÊN HỒ TÂY	
VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ LỊCH SỬ CÒN BỎ NGỎ TRÊN ĐẤT “RỒNG BAY”	71
2.1. Nghi án hồ Dâm Đàm	71
2.2. Nho Phật xung đột	87
2.3. Nhà Nho và dân tộc	96
2.4. Cải cách của Hồ Quý Ly hay con đường định mệnh của Nho giáo	111
CHƯƠNG III:	
VĂN MIẾU – QUỐC TỬ GIÁM – MỘT QUÁ TRÌNH NHẬN BIẾT	121
3.1. Văn Miếu hôm nay	121
3.2. Có một Văn Miếu trong lòng đất	157
3.3. Nhận thức mới từ cuộc đào	170
3.4. Di tích Văn Miếu trong thế kỷ XXI	179
CHƯƠNG IV:	
VÀI NÉT VỀ CHẾ ĐỘ THI CỬ NHO GIÁO TRÊN ĐẤT KINH KỲ	189
4.1. Học tập của nho sinh dưới thời phong kiến	189
4.2. Thi cử và các khoa thi dưới thời Lý – Trần – Lê	205
4.3. Học hành - thi cử dưới triều Nguyễn	240
CHƯƠNG V:	
CÁC TIẾN SĨ NHO HỌC CÒN LƯU DANH TRÊN ĐẤT KINH KỲ	255
5.1. Bia Đại Bảo tam niên - Tám bia đầu tiên của Văn Miếu đề danh tiến sĩ	255

5.2. Danh sách các vị quan tể tửu và tư nghiệp tại Quốc Tử Giám – Hà Nội	263
5.3. Các tiến sĩ Nho học trên đất Kinh kỳ	267

CHƯƠNG VI: ĐẠO HỌC VIỆT NAM

TRƯỚC NHỮNG CÚ HUỶCH CỦA LỊCH SỬ	331
----------------------------------	-----

6.1. Người Việt cổ trong lộ trình đi tìm một loại chữ viết riêng cho mình	331
6.2. Chữ Nôm - một đặc trưng dân tộc	334
6.3. Chữ Quốc ngữ - quá trình hình thành và phát triển	352

CHƯƠNG VII. ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC

TRƯỚC NHỮNG THÁCH THỨC CỦA NỀN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG	383
---	-----

7.1. Bức tranh giáo dục Việt Nam thời mở cửa	385
7.2. Mấy cảnh báo về đào tạo tiến sĩ Việt Nam thời mở cửa	420
7.3. Đào tạo sau đại học 30 năm – một chặng đường không ngắn	433

CHƯƠNG VIII: ĐẠO HỌC VIỆT NAM – TRUYỀN THỐNG,

QUÊ HƯƠNG - DÒNG HỌ “MỘT ĐI CÓ TRỞ LẠI?”	455
--	-----

8.1. Nhặt nhòa dấu ấn truyền thống	455
8.2. Liệu có trở lại “mô hình vinh quy bái tổ” cho các tiến sĩ thời nay ?	474
Tài liệu tham khảo	488